（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
（གཅིག）ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་་་་་་་
ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱེད་་་་
རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་པ།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་་་་་་་་
ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཁྲིམས་སྐྱོང་དགོངས་པ།དེ་བཞིན་མི་དམངས་འཐུས་་་་་
མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་་་་་་་་
གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གལ་ཆེའི་དགོངས་པ་་
དང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་གལ་ཆེའི་རྒྱས་བཤད་བཅས་སློབ་སྦྱོང་་་་་་་
དང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་་་་་
དྲག་ཆས་སྤྲོས་པའི་གལ་ཆེའི་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་ལ་བརྩིས་ནས་གོ་བ་་
ལོན་པ་དང་།ཁོང་དུ་ཆུད་པ།དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་་
ཤུགས་བརྒྱབ་པའི་ཁར།ལམ་ལུགས་ཀྱི་གདེང་ཚོད་བརྟན་དུ་བཏང་བ་
དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སྟངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ཏེ།རང་་་་་་་་་་་
འགུལ་ངང་དེའི་ཁྲོད་ནས་བསམ་གཞི་འཚོལ་བ་དང་།ཐབས་ཤེས་་་་་་་་
འཚོལ་བ།དྲིས་ལན་འཚོལ་བ་བཅས་བྱས་ཡོད།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་་་་་་་
ཅིན་ཕིང་གི་གལ་ཆེའི་གསུང་བཤད་དང་།མཛུབ་སྟོན་དང་མཆན་་་་་་་་
འགོད་འཛུབ་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་གསར་ཤོས་དུས་ཐོག་ཏུ་རྗེས་སྙེག་་་་་་་་
གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་གལ་་་
ཆེའི་ཚོགས་འདུ་དང་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་དུས་ཐོག་ཏུ་་་་་་་་
རྗེས་སྙེག་གིས་བརྒྱུད་བསྒྲགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཤིང་།ལྟེ་བར་དམིགས་
ནས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞབས་ཞུ་དང་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་རྒྱུར་དམ་འཛིན་ནན་་་་
པོ་བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཏང་ཙུའུ་ཡིས་རིགས་གཞུང་སློབ་་་་་་་
སྦྱོང་དང་།ཆེད་དོན་ཞིབ་གྲོས།བོད་ལྗོངས“མི་དམངས་འཐུས་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་གླེང་སྟེགས”སོགས་བསྡོམས་ཐེངས་42གཉེར་ཡོད།
（གཉིས）དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་པ།ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་་་་་
གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ་དང་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་་་་་་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་་་་་་་
དང་། དྲིལ་བསྒྲགས།ལག་བསྟར་བཅས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ།དུས་་་་་་
རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི་ངོ་་་་
བོ་དང་ལྟེ་བའི་ནང་དོན་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལོན་པ་བྱས་ཡོད་ལ།ཀྲུང་གོ་
གུང་ཁྲན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་མཐའ་འཁྱོངས་དང་།ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་་་་
ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས།མི་་་་་་་་་
རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས་བཅས་ཀྱི་གལ་་་་་་
ཆེའི་དོན་སྙིང་ལ་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཐོགསློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་་་་་
འབྲས་དེ་དུས་རབས་གསར་པའི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ལ་འགྱུར་བ་བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་་་
ལྷན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་།གྲུབ་ཁོངས་མི་སྣ།དེ་བཞིན་རིམ་ཁག་མི་་་་་་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བཅས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་དང་།མང་་་་་
ཚོགས།འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་གནས་བཅས་ལ་ཟབ་འཇུག་བྱས་ཏེ།ཏང་་
གི་དགོངས་པ་གསར་པ་དང་།རིགས་གཞུང་གསར་པ།ལྟ་བ་གསར་་་་
པ། བླང་བྱ་གསར་པ་བཅས་སྣེ་ཁྲིད་སྒྲོག་འགྲེལ་དང་།བློ་མཐུན་ཞི་་་
ཅི་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་་་་་་་
དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་གནང་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་་་་་
ལ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་ཁུར་གནང་ལུགས་སྣེ་ཁྲིད་སྒྲོག་འགྲེལ།ཏང་་
གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན།བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་་་་་་་
འབྲས་ཐོབ་པ་སྣེ་ཁྲིད་སྒྲོག་འགྲེལ་བཅས་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས
“མོས་སེམས་ལྔ”ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ།སེམས་གཏིང་་་་་་་
ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅིར་གུས་ཞེན་བྱེད་པ་དང་།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ལ་བརྩི་་
བཀུར་ཞུས་ཐོག་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བ་་་་
དང་། ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ།ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཅས་བྱས་་
ཡོད།
（གསུམ）ཏང་གིས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་་་་
ཡོངས་ནས་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རྩ་བར་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་་་་
པ། ཏང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་་་་་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་ཆབ་སྲིད་་་་་
ཀྱི་ཡང་དག་ཁ་ཕྱོགས་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།དུས་རབས་གསར་པའི་་་་་
མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་གཙོ་གནད་ལས་འགན་སྔར་བས་
ཁ་གསལ་བཟོས་ཏེ།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་ལྗོངས་
ཏང་ཨུད་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ལས་དོན་དེ་གཉིས་ཁ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐུན་དང་།
དམིགས་ཚད་གཅིག་མཐུན།གོམ་སྟབས་གཅིག་མཐུན་བཅས་ཡོང་བ་་་
བྱས་ཡོད།དགོངས་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུ་བའི་ལམ་ལུཌ་འཐུས་ཚང་ཚགས་
ཚུད་དུ་བཏང་བ་མ་ཟད་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱས་ཏེ།མི་དམངས་་་་་་་་་་་
འཐུས་ཚོགས་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་དང་དོན་གནད་་་་་
གལ་ཆེན་རིགས་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ལ་དགོངས་སྐོར་སྙན་སེང་ཐེངས་112
ཞུས་ཡོད།ཏང་གིས་ལས་བྱེད་པར་དོ་དམ་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་དང་མི་་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་བཞིན་བསྐོ་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་་་་་་་
ཕན་ཚུན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།གལ་ཆེའི་མི་་་་་་་་
དོན་དོན་གནད་ཐད་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཆེད་མངགས་་་་་་་་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་2ཁ་སྣོན་བྱས་ནས་འཚོགས་པ་དང་ཁྲིམས་བཅད་ཀྱི་་
གོ་རིམ་གཞིར་བཟུང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་གལ་ཆེའི་་་་་
མི་དོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་འདོད་འདུན་ལམ་ལྷོངས་ངང་ལེགས་་་་་་་་་
འགྲུབ་བྱུང་ཡོད།དེ་བཞིན་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་་་་་་་་
བྱས་ཡོངས་བསྒྲགས་སུ་རྩ་ཁྲིམས་ལ་དམ་བཅའ་འཇོག་པའི་སྒྲིག་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ནན་ཏན་བྱས་ཡོད།

གཉིས།དོན་གཉེར་འགན་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་དོན་་་་་་་
འཁྱོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ།
ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་འགོ་འཛུགས་ས་དང་ཤུགས་རྒྱག་ས།

དེ་བཞིན་ཐོག་མའི་དམིགས་ས་དང་དོན་ལ་བབས་ས་བཅས་ཟུང་་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ།ཐེག་པ་ཁུར་ལེན་བྱེད་ཕོད་པ་དང་།འཐབ་་་
རྩོད་བྱེད་ཕོད་པ།ལས་སྒྲུབ་བྱེད་མཁས་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཁྱོན་་་་་་་་་་་་
ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་དང་འགག་་་་་
སྒྲོལ་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་་་་
བྱས་པ་དང་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་མངོན་པར་བྱས་
ཡོད།
（གཅིག）དར་ཆ་གསལ་སྟོན་གྱིས་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ།རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ།སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་་་་
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟན་པོ་བཙུགས་ཏེ་ཀྲུང་དབྱང་གིས་་་་
གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་་
ཀྱི་ངོ་བོར་གཡོ་འགུལ་མི་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་།ཀྲུང་དབྱང་་་་
གིས་ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་མཛད་ཕྱོགས་གཡོ་་་་་་་་་་་་
འགུལ་མི་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་་་་་་་
པའི་འཐབ་རྩོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ་མ་ཟད།ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་་་་་་
པའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེ་བཞིན“བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱར་སྲིད་གཞུང”གི་་
ཁྲིམས་འགལ་རང་བཞིན་ལ་ཐེར་འདོན་དགག་རྒྱག་གཏིང་ཟབ་བྱས་་་་་་
ཏེ།ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཕྲལ་གཏོར་བཤིག་གི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་རྡུང་རྡེག་་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཏང་ཡོད།ནུས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བོད་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་་་་
སྤྱིའི་གླེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་སྤེལ་ཞིང་།ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་་་་་་་
བོད་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིམས་གཞི་གྲོས་འཆམ་བྱས་པར་དམིགས་ཏེ།《བོད་་་་་་་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་་་་་་་་
ལྷན་ཁང་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གྲོས་འཆམ་བྱས་པའི“2020
ལོའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་དང་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་་་་་་་་་་་་་་
གཞིར”གསལ་བསྒྲགས》སྤེལ་ནས་རང་འགུལ་གྱིས་རྒོལ་ལན་སློག་པ་་་་་་
དང་། ལངས་ཕྱོགས་དྲང་ནན་གསལ་སྟོན་བྱས་པས་ཁོ་པ་ཚོས་བོད་་་་་་་
འབྲེལ་གནད་དོན་ཐད་རང་ཕྱོགས་ལ་སྐྱུག་བྲོའི་འཁྱོག་བཤད་དང་དོན་
མེད་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པར་རྒོལ་ལན་ཚ་ཐག་ཆོད་སློག་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་་་
བདག་དབང་དང་། བདེ་འཇགས།གོང་འཕེལ་བཅས་ཀྱི་ཁེ་དབང་་་་་་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ནས་ཡིན་མིན་ཆེན་པོའི་གནད་དོན་གྱི་་་་
མདུན་དང་འགག་རྩའི་དུས་སྐབས་སུ་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱིས་་་་་་
ཐེག་པ་ཁུར་ལེན་བྱས་ཚུལ་དང་ལས་རྗེས་འཇོག་ཚུལ་མཚོན་པར་བྱས་་་་
ཡོད།
（གཉིས）བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་གི་འགན་འཁྲི་ཕྲག་ཐོག་ཏུ་མཐའ་་་
གཅིག་ཏུ་འཁུར་ཏེ།སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་གི་རྨང་གཞི་སྲ་་་་་་་
བརྟན་དུ་བཏང་བ། རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་་་
ཀྱིས་གལ་ཆེའི་དུས་མཚམས་དང་འཚུབ་ཆ་ཆེ་བའི་དུས་མཚམས་སུ་ས་་་་
གནས་གྲོང་ཁྱེར་དང་།འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་གནས།དེ་བཞིན་མཐའ་་་་་་
མཚམས་ཀྱི་འཐབ་ས་དང་པོ་བཅས་སུ་ཟབ་འཇུག་བྱས་ནས་བརྟན་་་་་་་་
ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་དངོས་སྡོད་ཀྱིས་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་བྱས་་་་་་་
ཤིང་།བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་གི་ལས་རེས་དང་ལས་སྣེ་ཁྲིད་རྒྱུར་ཤུགས་་་
སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་གི་བྱེད་་་་་་་་་
ཐབས་ཁག་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།གཙོ་གནད་་
དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཟབ་འཇུག་བྱས་ནས“ཚད་གཞི་བཞི་བརྩི་སྲུང་ལག་་་་་་
བསྟར་བྱས་ཏེ་སྔོན་ཐོན་གྱི་གྲྭ་བཙུན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ”བྱེད་རྒྱུའི་བྱེད་་་་་
སྒོ་སྤེལ་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་བྱས་པ་མ་ཟད།ཏང་གི་ཆོས་ལུགས་་
ལས་དོན་གྱི་གཞི་རྩའི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་་་་་་་
དོན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་སྲིད་ཇུས་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་དྲིལ་་་་་་
བསྒྲགས་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཐད་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་་་་་་་་
སྟངས་འཛིན་རྒྱུ་དང་།ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕན་མེད་ཤུགས་རྐྱེན་ཆུང་དུ་་་་་་་
གཏོང་རྒྱུ།ཚེ་འདིར་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་་་
སྟོན་བྱས་ཡོད《།བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་་་་་་་་་
ཐོན་གྱི་དཔེ་བཟང་ཁུལ་འཛུགས་གཏོད་བྱེད་རྒྱུའི་སྲོལ་ཡིག》དྲིལ་་་་་་་་་་་
བསྒྲགས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་གཞི་རིམ་དུ་ཟབ་འཇུག་གིས་
ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཐོགཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་་་་་་
པའི་འདུ་ཤེས་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེ་བཏང་་་་་་་་
ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་འཛུགས་་་་་་་་
སྐྱོང་དང་།མི་རིགས་ཁག་དབར་འགྲོ་འོང་དང་།སྤེལ་རེས།མཉམ་་་་
འདྲེས་བཅས་ཡོང་རྒྱུར་མུ་མཐུད་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།བོད་བརྒྱུད་་
ནང་བསྟན་ཀྲུང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་་་་་
ནས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཁྲིམས་སྐྱོང་ཅན་དུ་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་་་་་
ཆེད་དོན་བརྟག་ཞིབ་བྱས་ཡོད།མཐའ་མཚམས་ལས་དོན་དང་རྒྱལ་་་་་་
མཚམས་ནས་འཛུལ་གྲོལ་བྱེད་པའི་དོ་དམ་ཐད་ལ་ཆེད་དོན་བརྟག་་་་་་་་
ཞིབ་བྱས་ནས་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་གྲོལ་གྱི་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་
མ་ལག་དང་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་
སྐྲུན་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐད་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་་་་
འཆར་བཏོན་ཡོད།
（གསུམ）ནད་ཡམས་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་བཞིན་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ།མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་
བདེ་ཐང་ཡོང་བར་འགན་སྲུང་བྱས་པ།ཏོག་གསར་གློ་ཚད་ཀྱི་ནད་་་་་་་
ཡམས་ཐོན་རྗེས་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་ལམ་བུའི་ཐོག་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་
ཀྱིས་ནད་ཡམས་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་་་་
ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གལ་ཆེའི་མཛུབ་སྟོན་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་་་་་་་་་་་
བསྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཐོགམི་དམངས་ཨང་དང་པོར་འཇོག་རྒྱུ་་་
དང་ཚེ་སྲོག་ཨང་དང་པོར་འཇོག་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་རང་འགུལ་་་་་
ངང་བྱས་རྗེས་འཇོག་པ་དང་།དུས་ཐོག་ཏུ་བདག་མེད་སྲོག་ཆགས་་་་་་་
ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཉོ་ཚོང་དང་ཟས་སྤྱོད་བྱེད་རིགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་་
བཀག་འགོག་བྱེད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་སྐོར་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་་
འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཆོད་ལག་བསྟར་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་་་་
བསམ་འཆར་བཟོ་འདོན་བྱས་ནས་བདག་མེད་སྲོག་ཆགས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་
བྱེད་རྒྱུའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་བཅའ་ཁྲིམས་དང་་་་་་
ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་ཁྲིམས་སྒྱུར་ཞིབ་བཤེར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ།ནད་ཡམས་
སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་ཆེད་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་་་་
བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱིས་སྤྲིངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་གི་གྲོས་་་་་་་་་་་་

འགོར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིས་དང་་་་་་
ལེན་ཧུར་ཐག་ཞུས་ནས་མཉམ་འགོག་མཉམ་འཛིན་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་་་་་་
རྒྱུར་སྣེ་ཁྲིད་དང་།ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་རིམས་འགོག་ཡག་པོ་་་་་་་
བྱེད་རྒྱུར་སྣེ་ཁྲིད།གླེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་རྒྱུར་སྣེ་ཁྲིད་བཅས་་་་་་་
བྱས་ཏེ་ནད་ཡམས་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་་་་་་་
བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐད་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ནུས་པ་འདོན་
སྤེལ་བྱས་ཡོད།
（བཞི）དབུལ་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་བརྟན་དང་ཇེ་ཆེར་བཏང་སྟེ།
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་གི་ཐག་གཅོད་དམག་འཐབ་དང་་་་་་་་་་
མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླངས་པ།དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་
གྱི་དམག་འཐབ་བརྒྱབ་ཚུན།ལོ་5བསྟུད་མར་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དབུལ་་་
སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་གྱི་ཆེད་དོན་སྙན་ཞུ་ཉན་ནས་གྲོས་་་
ཞིབ་བྱས་པ་དང་།དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ལས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་་་་་་་་་་་
བརྟག་ཞིབ་ཐེངས་10དང་།རྗེས་འདེད་ཞིབ་བཤེར་ཐེངས་5 ཆེད་་་
དོན་འདྲི་རྩད་ཐེངས་1བཅས་བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་འགོ་ཁྲིད་་་་་་
ཀྱིས་ལོ་ལྟར་རང་སོ་སོའི་དབུལ་སྐྱོར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་གནས་སུ་་་་་་་་་་་་
ཐེངས་མང་བསྐྱོད་དེ་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་དང་སྲ་བརྟན་མཐོར་་་་་་་་་
གཏོང་གི་ལས་དོན་ལ་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།2020ལོར་ཕྱོགས་
བསྡུས་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ཏེ་ཀྲུང་དབྱང་གི་དབུལ་སྒྲོལ་་་་་་
འགག་སྒྲོལ་གྱི་ཆེད་དོན་སྐོར་གཟིགས་ཀྱི“ཕྱིར་མིག་ལྟ་བའི”ལས་དོན་་་་
དང་ལོ་གོང་མར་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་ཕན་འབྲས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་་་་
བྱས་པའི་ལན་སྤྲོད་བསམ་འཆར་དག་ཐེར་བྱས་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་་་་
ཁྲིད་དང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་གྲུབ་ཁོངས་མི་སྣ་་་
དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་ཁག་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་་་་་
ཁྲི་3.5ལྷག་ཙམ་གྱིས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་དམག་འཐབ་ནང་ཧུར་
ཐག་ཞུགས་ནས་རང་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་དབུལ་པོ་དབུལ་་་་
རྐྱང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་་་་་
ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་ཡོད།

གསུམ། ཁྲིམས་བཟོ་བར་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།ཁྲིམས་བཞིན་བོད་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེ་་་་་་
བཏང་བ།

དུས་རབས་ཀྱི་གོམ་སྟབས་ལ་དམ་པོར་བསྙེགས་པ་དང་ས་གནས་་་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་ཆེར་བཟུང་སྟེ།ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་་་་་
བཟོ་དང་།དམངས་གཙོར་བརྟེན་ནས་ཁྲིམས་བཟོ།ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་་
ནས་ཁྲིམས་བཟོ་བཅས་བྱེད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་བཏང་སྟེ་་་་་་་་་
ཁྲིམས་བཟོའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་དང་ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་བཏང་་་་་་་
ཡོད།
（གཅིག）བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ།
ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་དཔལ་དར་རྒྱས་སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་་་་་་་་
བཟོ་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་བ།“མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་་་་་་
བརྒྱབ་སྟེ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་རྒྱུའི”སྤྱི་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གལ་ཆེའི་མཛུབ་སྟོན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་་་་་་
གཞིགས་ཏེ།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་་་
འདུ་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་་་
སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་བཟང་ཁུལ་འཛུགས་གཏོད་བྱེད་རྒྱུའི་སྲོལ་་་་་་་་་་་་་
ཡིག》ལ་ཡོངས་སུ་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་འདེམས་ཤོག་འཕངས་ནས་་་་་་་་
གྲོས་འཆམ་བྱུང་བའི་རྗེས།ཡང་ང་ཚོས《རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་་་་་་
དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་བསྐྲུན་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག
（འཆར་ཟིན）》ཟིན་འགོད་བྱེད་རྒྱུའི་སྣེ་ཁྲིད་དེ།ཁྲིམས་བཟོའི་ཐབས་་
ལམ་གཞི་གཅིག་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་་་
ཕིང་གི་གལ་ཆེའི་མཛུབ་སྟོན་གྱི་དགོངས་དོན་དོན་འཁྱོལ་གནད་སྨིན་་་་་
ཐུབ་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ཡོད།ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་་་་་
དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་་་་་་
མཐོང་ཆེན་གནང་ཞིང་།འགོ་ཁྲིད་གཙོ་བོས་གལ་ཆེའི་མཛུབ་སྟོན་་་་་་་་
དང་མཆན་འགོད་མཛུབ་སྟོན་ཐེངས་མང་གནང་ཁར།ཁྲིམས་སྲོལ་་་་་་་
འཆར་ཟིན་ལ་ཆེད་དོན་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཡོད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཁྲིམས་བཟོའི་གཙོ་ཁྲིད་ཀྱི་
ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཤིང་།འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཆུང་་་་་་་་་་་་་་
བཙུགས་པ་དང་ལས་དོན་ཆེད་སྒྲུབ་ཚན་ཁག་བཙུགས་ཡོད།སྒོ་མོ་ཕྱེ་་་་
ནས་ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་་
ཚོགས་དང་།ཀྲུང་དབྱང་པུའུ་ཨུད།ཚན་ཞིབ་ཁང་དང་སུའོ།མཐོ་་་་་
རིམ་སློབ་གླིང་དང་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་།རིགས་གཅིག་་་་་་་
མཁས་དབང་། “ཁང་གཉིས”ཀྱི་ཡོན་ཧྲེ་10བཅས་གདན་འདྲེན་ཞུས་་་
ནས་པེ་ཅིང་དུ་རིགས་གཅིག་མཁས་དབང་གི་བློ་འདྲི་རིགས་པས་་་་་་་་་་་་
ཁུངས་སྐྱེལ་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོག་བྱས་པ་དང་།རྒྱལ་ཡོངས་མི་་་་་་་་་་་་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ཆེད་དོན་་་་་་་་
སྙན་སེང་ཐེངས་གཉིས་ཞུས་པ།ལྗོངས་ནང་ཁུལ་གྱི་རིགས་གཅིག་་་་་་་་་
མཁས་དབང་གི་རིགས་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་ཚོགས་འདུ་དང་ཁྲིམས་བཟོའི་་
གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གང་ཐད་ཀྱི་བསམ་་་་་་་་
འཆར་བསྡོམས་ཁག་2638བསྡུ་རུབ་བྱས་ཡོད།རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་་་་་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་3འཚོགས་ནས་གྲོས་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཐེངས་་་་་་་་་་་
འདིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་གྲོས་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་ཕུལ་བའི《སྲོལ་ཡིག（འཆར་
ཟིན）》གྲུབ་ཡོད།འཐུས་མི་ཡོངས་ནས་ཐུན་མོང་གི་འབད་བརྩོན་་་་་་་་
བྱས་པ་བརྒྱུད།ཀྲུང་དབྱང་གི་དགོངས་དོན་དོན་འཁྱོལ་དང་།དུས་་་་་
རབས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་དང་མཐུན་པ།ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པ།
མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོའི་རེ་སྒུག་ལ་བརྡ་ལན་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་་
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་་་་
ངེས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
（གཉིས）ཁྲིམས་བཟོའི་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ།གཙོ་་་
གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་ཏན་ཏིག་བཏང་བ།
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་་་་་

ནས་མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲུང་སྐྱོང་དང་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་་
ཏེ།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་བཅད་གལ་ཆེན་བརྟན་དུ་བཏང་་་་་
ཐོག《གསང་མྱུལ་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱས་ནས་ཉེན་ཟོན་བདེ་སྲུང་བྱེད་རྒྱུའི་་
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག》བཟོས་ཡོད།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་་་་་
སྔོན་རྩིས་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་བསྒྱུར་བཅོས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་་་་་
གྱི་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་་་་་
ཐོགསྲིད་གཞུང་གི་གཏོང་ཡོང་འདུ་འགོད་ཚད་ལྡན་བཟོས་པ་དང་།
སྔོན་རྩིས་ཀྱི་གཅུན་སྡོམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ《།བོད་རང་སྐྱོང་་་་་་་་
ལྗོངས་ཀྱི་སྔོན་རྩིས་ཞིབ་བཤེར་ལྟ་སྐུལ་སྲོལ་ཡིག》བཟོས་ཡོད། སློབ་་་་
གསོའི་བྱ་གཞག་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་་་་་
བཏང་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་སྲོལ་་་་་་་་
ཡིག་བཟོས་ཡོད།ཐོན་ཁུངས་བེད་སྤྱོད་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་
སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ཐོན་ཁུངས་དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་ཞིབ་ཕྲའི་སྤྱོད་འཐུས་ཀྱི་ཁྲལ་་་་
ཚད་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་དོན་གནད་ཀྱི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།ཨར་་
སྐྲུན་ལས་རིགས་སྐྱོན་བྲལ་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་་་་
རྒྱུར་སྔར་བས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ཨར་སྐྲུན་ཁྲོམ་རའི་དོ་དམ་སྲོལ་་་་
ཡིག་ལ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ཡོད།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དམངས་་་་་་་་་
གཙོའི་ཆབ་སྲིད་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ནས་འདེམས་་
བསྐོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལག་བསྟར་ཞིབ་སྲོལ་དང་།ཡུལ་མི་ཨུ་ཡོན་་་་་་་
ལྷན་ཁང་གི་རྩ་འཛུགས་བཅའ་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་བྱ་ཐབས།གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་གྲོང་མི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩ་འཛུགས་བཅའ་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་བྱ་་་
ཐབས། དེ་བཞིན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་་་་་་་་་་་
འདེམས་བསྐོ་བྱ་ཐབས་བཅས་ལ་དག་བཅོས་བྱས་ཡོད།
（གསུམ）ཁྲིམས་སྐྱོང་གཅིག་གྱུར་ཡོང་རྒྱུར་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ཏེ།
ཁྲིམས་སྲོལ་གཙང་བཤེར་དང་།ཞིབ་མཆན་འགོད་རྒྱུ།ཚད་ལྡན་རང་
བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་སྙན་དཔོད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ལ་དམ་འཛིན་་་་
ཡག་པོ་བྱས་པ།དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང་དང་།བཟའ་བཅའ་དང་
སྨན་རིགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས།དེ་བཞིན་བདག་མེད་སྲོག་ཆགས་སྲུང་་་་་་
སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙང་བཤེར་ལས་་་་་
དོན་སྤེལ་ཞིང་།ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་ཚད་ལྡན་་་་་་་
རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་18ལ་ཁག་སོ་སོར་གཙང་བཟོ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་་་་་
འཆར་བཏོན་ཡོད།ཆུས་བཙུགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་བཟོ་འབེབས་་་་་་་
བྱས་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁག་14ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཤིང་།དེ་དག་གི་ཁྲོད་
ནས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁག་11ལ་ཆོག་མཆན་སྤྲད་ཡོད།“ཡིག་ཆ་ཡིན་ཕྱིན་་་་
ངེས་པར་དུ་སྙན་དཔོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་།སྙན་དཔོད་བྱས་ཕྱིན་་་་་་་
ངེས་པར་དུ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས་པ།ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་ཕྱིན་ངེས་་་་་་་་
པར་དུ་ཡོ་བསྲང་བྱེད་དགོས་པ”བཅས་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
སྙན་དཔོད་བྱས་པའི་ཚད་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁྱོན་བསྡོམས་་་་་་་་
ཁག་26ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་དང་།བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་་་
དང་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཚད་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་་་
ཁག་2དག་བཅོས་བྱས་ཡོད།དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང་སོགས་སློབ་་་་
སྦྱོང་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲད་དེ་ཁྲིམས་བཀུར་དང་།
ཁྲིམས་སྦྱོང་།ཁྲིམས་སྲུང་།ཁྲིམས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་་་་་་་
བཏོད་ཡོད།
（བཞི）སྒྲིག་སྲོལ་དང་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ།
ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱུ་ཚན་རིག་ཅན་དང་དམངས་གཙོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཚད་ཟམ་་་་
མི་ཆད་པར་མཐོ་རུ་བཏང་བ།ཏང་གིས་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ལ་་་་་་་
འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱས་ནས་དུས་ཐོག་་་་
ཏུ་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ལ་ཁྲིམས་བཟོའི་དོན་གནད་གལ་ཆེན་དགོངས་སྐོར་
སྙན་སེང་ཞུས་ཡོད།སྒྲིག་འཛུགས་དང་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་་་་་་
སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་ཁྲིམས་བཟོའི་ཉམས་་་་་
མྱོང་བཟང་པོ་ཕྱོགས་བསྡོམས་དང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་།ཁྲིམས་་་་་་་་
བཟོའི་ཆེད་སྒྲུབ་ལས་དོན་སྤེལ་སྟངས་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་འགོད་དང་གྲོས་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་བཟུང་་་་་
བའི་གཙོ་ཁྲིད་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད། སྤེལ་རེས་འབྲེལ་མཐུད་་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་བརྟག་ཞིབ་རིགས་སྒྲུབ་དང་།འཆར་་་་་་་་
ཟིན་བཟོ་བ།ཆ་འཕྲིན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར།ཚང་སྒྲིག་གི་བྱེད་ཐབས་བཟོ་་་་་་་
འབེབས་སོགས་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱི་་་་་
བསམ་འཆར་ཉན་འཇོག་བྱས་པ་དང་།སྲིད་གྲོས་དབར་དང་ཁྲིམས་་་་་
བཟོའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་ལམ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ཡོད།ཕྱོགས་གང་་་་་
ཐད་ནས་ཐེ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ།ཁྲིམས་བཟོ་བློ་་་་་་་་
འདྲིའི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱི་མིང་མཛོད་ལེགས་སྒྱུར་འཐུས་ཚང་་
དུ་གཏོང་བ་དང་།གལ་ཆེའི་ཁྲིམས་བཟོའི་རིགས་ལྗོངས་ཕྱིའི་རིགས་་་་་
གཅིག་མཁས་ཅན་ལ་བློ་འདྲི་དང་རིགས་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་སྟངས་་་་་
བཟོས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་་་་་
དང་མཁས་དབང་གིས་ཟིན་འགོད་དང་རིགས་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་་་་་་
པའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་པ་དང་།
ཕྱོགས་གསུམ་པར་མངགས་བཅོལ་གྱིས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ནད་ཡམས་་་་་་་་་་
འགོག་བཅོས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལག་བསྟར་བྱ་ཐབས་སོགས་ཁྲིམས་སྲོལ་་
ཁག་3ལ་ཁྲིམས་བཟོ་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ཚོད་སྐོར་བྱས་པ།གཞི་རིམ་ཁྲིམས་་་་་
བཟོའི་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་གནས་ཀྱི་ནུས་པ་སྔར་བས་འདོན་སྤེལ་བྱས་་་་་
ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གིས་ཁྲིམས་བཟོའི་ཐད་ཀྱི་བསམ་འཆར་་་་་
དང་གྲོས་འཆར་འདོན་རྒྱུར་སྐུལ་མ་བཏང་ཡོད།

བཞི།ཁྲིམས་བཞིན་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ།མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་
མངོན་གྱུར་ཡག་པོ་དང་།སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ།གོང་་་་་་་་་་་
འཕེལ་ཡག་པོ་བཅས་ཡོང་བ་བྱས་པ།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ལས་དོན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ།
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་ཡོངས་དང་མི་དམངས་་་་་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་ཁྱབ་ངང་དོ་ཁུར་བྱེད་པའི་གླེང་ཆ་ཆེ་བ་དང་་་་་་
དཀའ་གནད་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་སྐུལ་གྱི་ལས་དོན་་་་
ནན་ཏན་ངང་སྤེལ་ཐོགདངོས་ཡོད་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་་་
སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ཡོད།
(པར་ངོས་བདུན་པར་གཟིགས)

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྒྲོན།

གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2021ལོའི་ཟླ་2ཚེས་5 3